

SPEKT

SKATTUR 2011

SPEKT

lögildir
grannskoðarar

Umbróting, prent og liðugtgerð: Føroyaprent

Svanamerktur prentlutur 541 705

Skattur 2011

Januar 2011

Heimasíða: www.spekt.fo

Á næstu síðunum hava vit greitt frá ymiskum skattaviðurskiftum fyri árinum 2010 og 2011 hjá persónum og feløgum. Vegleiðingarnar eru stuttorðaðar og fevna bert um part av galdandi skattaeglum. Hetta merkir, at neyðugt er at útvega fleiri upplýsingar, áðrenn støða verður tikin til týðandi skattamál.

Innihald

1. Sjálvuppgávan	5
1.1 Persónar	5
1.2 Feløg	7
2. Skattaprosent v.m.	9
2.1 Persónar við fullari skattskyldu	9
2.2 Persónar við avmarkaðari skattskyldu	11
2.3 Partafelagsskattur v.m.	12
2.4 Kapitalvinningskattur	13
3. Frádráttir í skattskyldugu inntøkuni	14
3.1 Samdøgursfrádráttur	14
3.2 Fiskimannafrádráttur	14
3.3 Hýra frá útlenskum skipum vm.	14
3.4 Skattligt hall	15
3.5 Rentufrádráttur	15
3.6 Hjúnafrádráttur	15
4. Frádráttur fyri eftirlønargjöld	17
4.1 Eftirlønarskipanir	17
4.2 Eftirlønarskipan við stigvísari útgjalding	17
4.3 Eftirlønarskipan við lutaútgjalding	18
4.4 Eftirlønarskipan við kapitalútgjalding	18
4.5 Útlenskar eftirlønarskipanir	19
5. Frádráttir í skattinum	20
5.1 Barnafrádráttur	20
5.2 Pensjónsfrádráttur	20
5.3 Frádráttur fyri goldnan skatt uttanlands	21
6. Fríir ágóðar, endurgjöld og serligar inntøkur	22
6.1 Gávur	22
6.2 Fríir ágóðar frá arbeiðsgevara	22
6.3 Eginnýtsla hjá privatum vinnurekandi	23
6.4 Endurgjald fyri nýtslu av eignum bili	24
6.5 Dagpeningur og náttarviðbót	24
7. Kapitalvinningsinntøka	27
7.2 Vinningur við avhending av lánsbrøvum	29
7.3 Eftirgeving av skuld	29
7.4 Vinningsbýti	30
7.5 Rentur	30
7.6 Vinnuligt virksemi	31

8. Stuðul	32
8.1 Rentustuðul	32
8.2 Ferðastuðul	33
8.3 Stuðul til dupult húsarhald	34
8.4 Stuðul til upphaldspening	35
8.5 Stuðul til bygging og umvæling av eignum bústaði	36
9. Sosial gjöld	37
9.1 Arbeisloysistrygging (ALS)	37
9.2 Barsilsskipanin	38
9.3 Arbeismarknaðareftirlønargrunnur	39
9.4 Heilsutrygd	40
9.5 Vinnusjúkragrunnur	40

1. Sjálvuppgávan

1.1 Persónar

Fyrst í árinum verða upplýsingar sendar út til allar skattgjaldarar um inntøkur, skatt og ognarviðurskipti í farna ári. Alt eftir umstøðunum kunnu skattgjaldarar fáa sendandi skattauppperð umframt oyðublað til vanliga sjálvuppgávu og kapitalvinnings sjálvuppgávu, og í ávísum førum eisini oyðublað til ognaruppperð.

Vanlig sjálvuppgáva

Skattgjaldarar, ið eru skrásettir at hava bæði A- og B-inntøku, fáa eina vanliga sjálvuppgávu sendandi. Sjálvuppgávan skal latast inn til TAKS í seinasta lagi 1. mai.

Møguleiki er fyri at avgreiða sjálvuppgávuna á internetinum á www.taks.fo, um serliga loynitalið frá TAKS verður nýtt. Loynitalið er upplýst á sjálvuppgávuni.

Um so er, at freistin fyri innlating er ein leygardag, sunnudag ella annan halgidag, er innlatingardagurin ístaðin næsti gerandisdagur. Um sjálvuppgáva ikki verður innlatin rættstundis, verður sekt áløgð við upp til 5.000 kr.

Kapitalvinnings sjálvuppgáva

Kapitalvinnings sjálvuppgáva við forprentaðum upplýsingum verður send øllum skattgjaldarum. Kapitalvinnings sjálvuppgávan er prentað á sama oyðublað sum vanliga sjálvuppgávan.

Kapitalvinnings sjálvuppgáva nýtist ikki at latast TAKS um forprentaðu upplýsingarnar á oyðublaðnum eru rættar og fullfíggaðar.

Møguleiki er eisini fyri at avgreiða kapitalvinnings sjálvuppgávuna á internetinum á www.taks.fo.

Automatisk skattauppperð

Skattgjaldarar, ið eru skrásettir bert at hava A-inntøkur, fáa automatiska skattauppperð fyri sendandi frá TAKS. Í skattauppperðini er endaligi skatturin útroknaður við støði í skrásettum upplýsingum. Um skattgjaldarin er sannførdur um, at skattauppperðin er røtt og fullfíggað, kann hann lata vera

við at lata sjálvuppgávu inn fyri árið. Frádráttur fyri inngjøld til føroyskar eftirlønarskipanir er íroknaður í skattauppgerðini.

Um skattauppgerðin ikki er røtt ella fullfíggað skal vanlig sjálvuppgáva latast inn til TAKS.

Ognaruppperð

Allir skattskyldugir persónar, ið hava roknskaparskyldu ella eiga ogn uttanlands, skulu lata ognaruppperð inn til TAKS. Persónar, sum hvørki hava roknskaparskyldu ella eiga ogn uttanlands, kunnu lata vera við at lata inn ognaruppperð, um ongar broytingar eru í mun til seinast innlatnu ognaruppperðina. Hetta er tó ikki galdandi fyri skattskyldugar persónar, sum á fyrsta sinni skulu lata inn ognaruppperð.

Vinnurekandi (B-skattgjaldarar)

Sjálvuppgávan hjá persónum, sum reka sjálvstøðugt vinnuvirki (B-skattgjaldarar), skal latast inn til TAKS í seinasta lagi 1. mai. Rakstrarroknskapur og fíggarstøða fyri byrjan og endan á rakstrarárinum skulu fylgja við sjálvuppgávuni.

Tá ið heilt serligar orsøkir eru til tess, so sum deyði og sjúka, kann innlatingarfreistin tó verða longd ein mánað í senn, tó ikki út um 15. august 2010. Treytin fyri, at freistin kann verða longd, er, at skrivlig umsókn verður send TAKS í seinasta lagi 7 dagar, áðrenn freistin er úti, og at sjálvuppgávur, roknskapir og ognaruppperðir fyri eldri ár eru innkomin til TAKS.

Um so er, at freistin fyri innlating er ein leygardag, sunnudag ella annan halgidag, er innlatingardagurin ístaðin næsti gerandisdagur. Um sjálvuppgáva ikki verður innlatin rættstundis, verður sekt áløgd við upp til 5.000 kr.

Írestandi skattur

Írestandi skattur hjá persónligum skattgjaldarum við 4% í eykagjaldi fellur til gjaldingar í trimum javnstórum gjøldum tann 1. í hvørjum mánað eftir at skattauppperð er útskrivað við gjaldsfrist til 20. í hvørjum mánað.

Sleppast kann undan eykagjaldinum upp á 4%, um hin skattskyldugi í seinasta lagi 31. januar í álíkningarárinum sjálvboðin rindar írestandi skattin á kontu hjá TAKS.

Írestandi skattur av kapitalvinningsinntøkum fellur til gjaldingar í einum

tann 1. í mánaðinum eftir at uppgerðin er útskrivað við gjaldsfrist til 20. í mánaðinum.

Verður írestandi skattur ikki goldin rættstundis, verða 0,7% roknað í rentu fyri hvønn byrjaðan mánað frá gjaldsdegnum.

Avlopsskattur

Avlopsskattur verður útgoldin áðrenn 1. oktober í álíkningarárinum við 4% í endurgjaldi. Endurgjald verður ikki latið av avlopsskatti, sum stendst av, at hin skattskyldugi sjálvboðið hevur galdið ov nógv í fyribilsskatti. Um afturgjaldingin av avlopsskattinum er eftir 1. oktober, verður renta roknað fyri hvønn byrjaðan mánað við 0,7%.

1.2 Feløg

Sjálvuppgáva og kapitalvinningssjálvuppgáva

Freistin at innlata vanligu sjálvuppgávu og kapitalvinningssjálvuppgávu sum inntøkuár er tann 1. juli. Innlatingarfreistin er galdandi fyri øll feløg sum hava inntøkuár, sum fellur saman við, ella endar í álmanakkaárinum frammanundan. Innlatingarfreistin kann tó leingjast, um serligar orsøkir eru til tess, so sum deyði ella sjúka, tó ikki út um 15. august í álíkningarárinum. Um innlatingardagurin er ein leygardag, sunnudag ella annan halgidag, verður innlatingardagurin ístaðin næsti gerandisdagur.

Kapitalvinningssjálvuppgáva nýtist ikki at latast TAKS um forprentaðu upplýsingarnar á oyðublaðnum eru rættar og fullfíggaðar.

Skatturin av vanligari skattskyldugari inntøku fellur til gjaldingar í trimum gjøldum hin 1. oktober, 1. november og 1. desember við gjaldsfrist til 20. í mánaðinum. Skatturin av kapitalvinningsinntøkum fellur til gjaldingar í einum tann 1. í mánaðinum eftir at uppgerðin er útskrivað við gjaldsfrist til 20. í mánaðinum.

Verður skatturin ikki goldin rættstundis, verður renta roknað við 0,7% fyri hvønn byrjaðan mánað frá gjaldsdegnum.

Vinningsbýtisuppperð

Feløg, sum útluta vinningsbýti, skulu lata vinningsbýtisuppperð til TAKS, sum vísir hvussu eftirhildin vinningsbýtisskattur er roknaður. Uppgerðin skal verða latin TAKS í seinasta lagi 14 dagar eftir at avgerð er tikin um at útluta vinningsbýti.

Vinningsbýtisuppgerð skal latast TAKS bæði í sambandi við vinningsbýti, sum verður útlutað á aðalfundinum, og í sambandi við vinningsbýti sum verður útlutað í árinum.

2. Skattaprosent v.m.

2.1 Persónar við fullari skattskyldu

Landsskattur

kr.	2010	2011
Botnfrádráttur	30.000	30.000

Fyri árið 2010 varð landsskatturin roknaður soleiðis:

Er inntøkan kr.	men minni enn kr.	verður latið kr.	av kr.	og av restini
30.000	70.000	0	30.000	7,0%
70.000	140.000	2.800	70.000	18,0%
140.000	250.000	15.400	140.000	21,0%
250.000	400.000	38.500	250.000	33,0%
400.000		88.000	400.000	35,0%

Fyri árið 2011 verður landsskatturin roknaður soleiðis:

Er inntøkan kr.	men minni enn kr.	verður latið kr.	av kr.	og av restini
30.000	70.000	0	30.000	7,0%
70.000	140.000	2.800	70.000	18,0%
140.000	250.000	15.400	140.000	21,0%
250.000	400.000	38.500	250.000	33,0%
400.000		88.000	400.000	35,0%

Kommunuskattur

Kommunuskattur verður goldin sambært skattaprosentinum í tí kommunu, har tann skattskyldugi hevði fast tilhald fyri seg og húski sitt tann 1. desember í árinum frammanundan inntøkuárinum. Kommunuskattaprosentið verður ásett av tí einstøku kommununi.

Kommunuskatturin verður roknaður av skattskyldugu inntøkuni frádrigið botnfrádráttin.

kr.	2010	2011
Botnfrádráttur	30.000	30.000

Kirkjuskattur

Allir limir í fólkakirkjuni gjalda landskirkjuskatt. Landskirkjuskatturin fyri 2010 og 2011 er 0,60% af skattskyldugu inntøkuni frádrigið botnfrádráttin.

Harumframt kunnu limir í fólkakirkjuni eisini gjalda staðbundnan kirkjuskatt til kirkjusóknina. Staðbundin kirkjuskattur verður uppkravdur eftir loyvi frá landsstýrismanninum, og kann í mesta lagi verða 0,30% av skattskyldugu inntøkuni frádrigið botnfrádráttin.

Persónar, sum ikki eru limir í fólkakirkjuni, kunnu sjálvboðnir gjalda landskirkjuskatt við at geva boð til TAKS.

Hýra frá skipum undir FAS

Hýra frá skipum skrásett í Føroya Altjóða Skipaskrá (FAS) verður skattað við føstum skattaprosenti uppá 35%. Hýra frá útlenskum skipum, sum við ongari manning verða leigað av føroyskum reiðaravirki, og sum annars lúka treytirnar í FAS, verður somuleiðis skattað við føstum skattaprosenti uppá 35%.

Hýra frá útlenskum ferða- og farmaskipum v.m.

Hýra frá útlenskum ferða- ella farmaskipum, umframt løn fyri arbeiðið umborð á útlenskum skipum og øðrum útbúnaði, sum verður nýttur í sambandi við kolvetnisvinnu uttanfyri føroyskt sjóki, verður skattað við føstum skattaprosenti uppá 35%. Tílik inntøka verður uppgjørd við frádráttum sum víst í petti 3.3.

Hýra frá skipum undir DIS

Hýra frá skipum skrásett í donsku altjóða skipaskránni (DIS) verður íroknað í skattskyldugu inntøkuna. Samlaði skatturin av allari skattskyldugu inntøkuni verður síðani lækkaður við tí parti sum lutfallsliga fellur á DIS-hýruna. Hetta merkir m.a. at um persónur bert hevur DIS-inntøku skal eingin skattur gjaldast í Føroyum.

Inntøka av húsaleigu

Sum útgangsstøði skal leiguinntøka uppgerast sambært vanligu reglunum í skattalógini, tvs. inntøka við frádrátti av útreiðslum, so sum EL, hiti, trygging og rentur. Um húsini eisini verða nýtt sum bústaður hjá eigaranum kunnu rentuútreiðslur tó ikki frádragast í skattskyldugu inntøkuni. Nettoinntøkan eftir frádráttir verður lögð afturat øðrum skattskyldugum inntøkum og skattað á vanligan hátt.

Skattgjaldarar kunnu tó eisini velja at uppgera inntøkuna eftir eini brutto-skattaskipan har ið tann parturin av leiguinntøkuni, sum fer uppum 24.000 kr. árliga, verður skattaður við 25%. Útreiðslur so sum EL, hiti, trygging og rentur kunnu ikki frádragast í leiguinntøkuni tá ið hesin háttur verður nýttur. Um hesin háttur verður valdur, skal leiguinntøkan ikki leggjast afturat øðrum inntøkum í skattauppgerðini.

Skattgjaldarar kunnu velja á hvørjum ári eftir hvørjum hátti leiguinntøkan skal uppgerast eftir.

Skattahámark

Skattahámark	2010	2011
Lands- og kommunuskattir	52%	52%

TAKS hevur í tíðindaskrivi boðað frá, at fyri árið 2010 er skattahámarkið eisini galdandi fyri kirkjuskattin, meðan skattahámarkið fyri 2011 og framyvir bert verður galdandi fyri lands- og kommunuskattin.

2.2 Persónar við avmarkaðari skattskyldu

Lønarinntøkur

Persónar við avmarkaðari skattskyldu, sum bert hava lønarinntøkur (A-inntøkur), gjalda ein samlaðan lands- og kommunuskatt upp á 42%. Persónar við avmarkaðari skattskyldu gjalda ikki kirkjuskatt.

B-inntøkur

Persónar við avmarkaðari skattskyldu, sum hava B-inntøku, gjalda vanligan lands- og kommunuskatt, tó ikki kirkjuskatt. Persónar við avmarkaðari skattskyldu, sum hava inntøku av húsaleigu, kunnu tó velja at uppgeva inntøkuna sum bruttoinntøku og gjalda 25% í skatti.

Pensjón

Útlendingar, sum fáa pensjón úr Føroyum sambært millumlanda sáttmála um sosiala trygd, gjalda 10% í skatti í Føroyum. Hetta er tó ikki galdandi fyri persónar, sum búgva í Danmark, og sum fáa pensjón úr Føroyum. Tílíkir persónar gjalda ikki skatt í Føroyum av útgoldnu pensjónini.

FAS

Útlendingar sum fáa húru frá skipum, sum eru skrásett í FAS, gjalda 35% í skatti av bruttoinntøkuni. Útlendingar, sum fáa húru frá skipum, sum við ongari manning verða leigað av føroyskum reiðaravirki, og sum annars lúka treytirnar í FAS, gjalda somuleiðis 35% í skatti av bruttoinntøkuni.

Kolvetnisvinnan

Hjá útlendingum, sum arbeiða innan kolvetnisvinnuna er skatturin treytaður av, um arbeitt verður fyri føroyskan arbeiðsgevara ella ikki.

	2010	2011
Um útlendingur arbeiðir fyri føroyskan arbeiðsgevara	42%	42%
Um útlendingur arbeiðir fyri útlendskan arbeiðsgevara	35%	35%

Útlendingar, sum hava bústað í øðrum norðurlandi, og sum arbeiða í Føroyum innan kolvetnisvinnuna, og sum upphalda sær í Føroyum í minni enn 30 dagar innan eitt 12 mánaða tíðarskeið, skulu ikki gjalda skatt í Føroyum.

2.3 Partafelagsskattur v.m.

Partafeløg, smápartafeløg, kommanditfeløg, sparikassar, lutafeløg, vinnurekandi grunnar, og tryggingarfeløg, sum hava partapening, inngoldnan innskotspening, ábyrgdarpening ella lutapening, ið er 80.000 kr. ella meiri, gjalda 18% í skatti av skattskyldugu inntøkuni. Føroya Realkreditstovnur og lëggingargrunnurin fyri Føroyar gjalda eisini 18% í skatti av skattskyldugu inntøkuni.

Av skattskyldugari inntøku av fiski- og alivinnu, hægri enn 1.000.000 kr., skal harafturat gjaldast 2,5% í tilfeingis/loyvisskatti. Tilfeingis/loyvisskatturin skal gjaldast í trimum gjøldum tann 1. oktober, 1. november og 1. desember í inntøkuárinum.

Hjá felögum, sum eru samskattað, verður øll inntøkan undir samskatingini tald saman og uppgivin undir einum á sjálvuppgávuni hjá móðurfelagnum. Hall frá áðrenn samskating kann tó einans dragast frá í felagsins egna yvirskoti.

Loyvishavarar gjalda 27% í skatti av inntøku av fyrstu sølu og/ella inntøku, ið er ásett sum ein partur av framleiddum kolvetni. Loyvishavarar skulu eisini gjalda 27% í skatti av vinningi av at lata frá sær loyvi til at leita eftir og framleiða kolvetni. Harumframt kunnu loyvishavarar eisini, alt eftir umstøðunum, gjalda framleiðslugjald og serskatt.

2.4 Kapitalvinningskattur

Kapitalvinningsinntøkur verða gjørda upp undir einum og skattaðar soleiðis:

Kapitalvinningskattur	2010	2011
Persónar	39%	38%
Feløg	18%	18%

Frá 1. januar 2010 er kapitalvinningskatturin hjá perónum hækkaður til 39%. Fylgjandi árin lækkar kapitalvinningskatturin við 1% um árið, soleiðis at frá 1. januar 2014 er kapitalvinningskatturin hjá persónum aftur komin niður á 35%.

3. Frádráttir í skattskyldugu inntøkuni

3.1 Samdøgursfrádráttur

Persónar við fullari skattskyldu, sum hava inntøkugevandi arbeiði uttanlands ella umborð á útlenskum skipi, hava rætt til 300 kr. í frádrátti fyri hvørt samdøgur. Frádrátturin er treytaður av, at persónurin er uttanlands ella umborð á útlenskum skipi í antin 2 mánaðir uttan slit ella í minsta lagi 100 samdøgur innan fyri eitt 12 mánaða tíðarskeið.

Persónar hava skyldu til at rokna ta løn, sum er vunnin í útlandinum ella umborð á útlenskum skipi við í føroysku skattskyldugu inntøkuna. Um persónur hevur fingið ferðaútreiðslur goldnar av arbeiðsgevaranum, skal virðið av hesum útreiðslunum uppgjæst sum skattskyldug inntøka.

3.2 Fiskiveiðuinntøka

Fiskiveiðuinntøka verður lækkað við 14%, áðrenn skattur verður lagdur á inntøkuna. Tó er hægsti árligi frádrátturin 65.800 kr. svarandi til 14% av 470.000 kr. Frádrátturin er galdandi fyri alla fiskiveiðuinntøku, bæði frá føroyskum og útlenskum fiskiskipum.

Í sambandi við inntøku frá føroyskum fiskiskipum íroknað TAKS frádráttin í skattskyldugu inntøkuna. Í sambandi við fiskiveiðuinntøku frá útlenskum skipum skulu persónar sjálvir uppgjeva frádráttin á sjálvuppgávuni.

3.3 Hýra frá útlenskum skipum vm.

Hjá persónum, sum fáa hýru frá útlenskum ferða- ella farmaskipum, ella fáa hýru frá útlenskum skipum ella øðrum útbúnaði, sum verður nýttur í kolvetnisvinnu uttanfyri føroyskt sjóki, verður skattskylduga inntøkan lækkað við niðanfyristandandi frádráttum.

kr.	2010	2011
Fastur frádráttur í hýruni er	50.000	50.000
+ 15% av hýruni upp til	200.000	200.000
+ 8% av hýruni upp til	350.000	350.000
Hægsti árligi frádrátturin er	92.000	92.000

Omanfyrinevndu frádráttir eru ekki galdandi fyri hýrur frá skipum sum eru skrásett í DIS skipanini.

Um hýran bert er fyri ein part av árinum, verður frádrátturin lækkaður lutfalsliga. Lækkaða skattskylduga inntøkan verður skattað við 35%.

3.4 Skattligt hall

Hall í uppgerðini av vanligu skattskyldugu inntøkuni kann flytast fram til frádrátt í vanligari skattskyldugari inntøku í komandi árum. Á sama hátt kann hall í uppgerðini av kapitalvinningsinntøkuni flytast fram til frádrátt í kapitalvinningsinntøku í komandi árum.

Hjá feløgum og grunnum kann kapitalvinningsinntøka flytast til uppgerðina av vanligu skattskyldugu inntøkuni í tann mun henda seinna vísir hall. Hall í uppgerðini av vanligu skattskyldugu inntøkuni kann í hesum førum vera hall, sum er staðfest í árinum, ella framflutt hall frá undanfarnum árum.

Hall í uppgerðini av kapitalvinningsinntøkuni kann hinvegin ikki mótrókast í vanligari skattskyldugari inntøku.

Persónar kunnu ikki flyta hall í skattskyldugu inntøkuni til mótrókning í kapitalvinningsinntøku.

3.5 Rentufrádráttur

Feløg, og persónar sum reka vinnuligt virksema, kunnu draga allar vinnuligar rentur frá í skattskyldugu inntøkuni. Rentur av útistandandi skatti, ov seint goldnum skatti, tolli og avgjaldi kunnu tó ikki dragast frá í skattskyldugu inntøkuni.

Í uppgerðini av kapitalvinningsinntøkuni kunnu persónar draga frá rentur, sum stava frá lántøku í peningastovnum o.ø., um lánið verður nýtt til keyp av virðisbrøvum. Aðrar rentuútreiðslur eru ikki frádráttarloyvdar, men eftir umsókn verður rentustuðul veittur fyri rentur av láni til m.a. egnan bústað, sÍ. petti 8.1.

3.6 Hjúnafrádráttur

Um skattskylduga inntøkan hjá øðrum hjúnafeleganum er undir skattafría botnfrádráttin (30.000 kr.), og inntøkan hjá hinum hjúnafeleganum er yvir skattafría botnfrádráttin, verður ein javning gjørd soleiðis, at tann lægra inntøkan verður hækkað upp til skattafría botnfrádráttin, meðan inntøkan hjá hinum hjúnafeleganum verður lækkað í sama mun.

Tlík javning verður eisini gjørd í inntøkunum í tann mun ið annar hjúnafe­lagin móguliga hevur hall í skattskyldugu inntøkni.

4. Frádráttur fyri eftirlønargjöld

4.1 Eftirlønarskipanir

Eftirlønarskipanir kunnu stovnst sum arbeiðsgevaraftirlønarskipanir, har antin arbeiðsgevarin einsamallur, ella arbeiðsgevarin og løntakarin gjalda til skipanina, ella privatar skipanir, har eigarin einsamallur rindar til skipanina.

Gjöld, sum arbeiðsgevarin rindar til eina arbeiðsgevaraskipan skulu ikki roknast við í skattskyldugu inntøkuna hjá løntakaranum. Sama er galdandi, um arbeiðsgevarin rindar løntakarans part av inngjældunum beinleiðis til eftirlønarskipanina.

Um løntakarin sjálvur rindar sín part av inngjældinum – tað veri seg til eina arbeiðsgevaraskipan ella privata skipan – er inngjaldið frádráttarloeyvt, tá ið skattskylduga inntøkan verður gjørd upp.

Øll inngjöld til føroyskar eftirlønarskipanir verða á hvørjum ári fráboðaðar elektronisk til TAKS av viðkomandi tryggingfelag, peningastovni ella eftirlønargrunni. Persónar nýtast sostatt ikki sjálvir at uppgjeva eftirlønarárádráttin á sjálvuppgávuni.

4.2 Eftirlønarskipan við stigvísari útgjalding

Ein eftirlønarskipan við stigvísu útgjaldingum er ein eftirlønarskipan, sum verður útgoldin stigvíst og sum fellur burtur, tá ið tann, sum hevur rætt til eftirlønina, doyri.

Reglulig inngjöld kunnu fult út verða drigin frá í skattskyldugu inntøkuni. Kapitalinngjöld til eina eftirlønarskipan við stigvísari útgjalding kunnu ikki verða drigin frá í einum, men skulu dragast frá í eins stórum upphæddum yvir eitt 10-ára skeið.

Útgjald frá eftirlønarskipan við stigvísari útgjalding er vanlig skattskyldug inntøka. Um eftirlønarskipan við stigvísu útgjaldum verður útgoldin í einum, er útgoldna upphæddin ikki skattskyldug inntøka, men skulu í staðin gjaldast 55% í avgjaldi.

Um byrjað er at útgjalda frá eftirlønarskipan við stigvísari útgjalding, ber

ikki til at gjalda innaftur á somu eftirlønarskipan. Hetta er tó ikki galdandi í sambandi við útgjald av avlamiðeftirløn.

4.3 Eftirlønarskipan við lutaútgjalding

Ein lutaeftirlønarskipan er ein eftirlønarskipan, har tryggingarupphæddin verður útgoldin í eins stórum lutum í 10 ár.

Inngjöld til lutaeftirløn kunnu verða frádrigin í skattskyldugu inntøkuni við upp til 100.000 kr. um árið.

Útgjöld av lutaeftirlønarskipan er vanlig skattskyldug inntøka. Um luta-
eftirlønarskipan verður útgoldin í einum, er útgoldna upphæddin ikki
skattskyldug inntøka, men skulu í staðin gjaldast 55% í avgjaldi. Ov nóg
inngjöldin upphædd, sum ikki gevur frádrátt í skattskyldugu inntøkuni, kann
útgjaldast aftur uttan avgjald.

Um byrjað er at útgjalda frá lutaeftirlønarskipan, ber ikki til at gjalda innaftur
á somu eftirlønarskipan. Hetta er tó ikki galdandi í sambandi við útgjald
av avlamiðeftirløn.

4.4 Eftirlønarskipan við kapitalútgjalding

Ein eftirlønarskipan við kapitalútgjalding, er ein eftirlønarskipan ið sum
meginregla verður útgoldin við einari kapitalupphædd. Kapitaleftirlønarskipan
kann tó eisini útgjaldast í bitum.

kr.	2010	2011
Inngjöld kunnu verða frádrigin við	25.000	25.000

Frá og við tí ári, tá ið persónur verður 70 ár, kunnu inngjöld til privat
teknaðar kapitaleftirlønarskipanir ikki frádragast í skattskyldugu inntøkuni.
Um byrjað er at útgjalda frá kapitaleftirlønarskipan, ber ikki til at gjalda
innaftur á somu eftirlønarskipan. Hetta er tó ikki galdandi í sambandi við
útgjald av avlamiðeftirløn.

Útgjald av eini kapitaleftirlønarskipan verður skattað við avgjaldi upp á
35%. Um kapitaleftirlønarskipan verður útgoldin áðrenn 60 ára aldur, og
talan ikki er um útgjald vegna deyða ella viðvarandi óarbeiðsføri, skulu
55% gjaldast í avgjaldi.

4.5 Útlenskar eftirlønarskipanir

Inngjöld til útlenskar eftirlønarskipanir kunnu frádragast í skattskyldugu inntøkuni á sama hátt sum inngjöld til føroyskar eftirlønarskipanir, treyt-að av at útlenska eftirlønarskipanin lýkur treytirnar í føroysku rentu-tryggingarlógini.

Stigvís útgjöld frá útlenskum eftirlønarskipanum verða íroknað í skattskyldugu inntøkuna í Føroyum, tó so at frádráttur verður givin í føroyska skattinum fyri goldnan skatt uttanlands. Frádrátturin í føroyska skattinum kann tó ongantíð verða størri enn tann skattur, sum í Føroyum verður álíknaður av útlensku eftirlønini.

Stigvís útgjöld frá donskum eftirlønarskipanum kunnu bert verða skattað í Føroyum, tvs. at eingin skattur skal gjaldast í Danmark av útgjöldum frá tílíkum eftirlønnum.

Kapitaleftirlønargjöld frá donskum eftirlønarskipanum verða sum útgangsstøði skattað í Danmark sambært donskum reglum. Persónur, sum fær útgoldið kapitaleftirløn úr Danmark, hevur tó móguleika fyri at fáa afturgoldið ein part av danska avgjaldinum. Um einki avgjald verður eftirhildið í Danmark, verður avgjald goldið í Føroyum eftir somu reglum sum galdandi fyri føroyskar eftirlønarskipanir.

5. Frádráttir í skattinum

5.1 Barnafrádráttur

Fyri hvørt barnið undir 18 ár, ið persónur hevir foreldramyndugleika yvir, verður givin ein frádráttur í lands- og kommunuskattinum. Hjá hjúnum hevir maðurin sum útgangsstøði frádráttin, tó so at sambúgvandi hjún kunnu sjálvi gera av, hvør teirra skal hava frádráttin.

Um hjún slíta sambúgvíð, fær tann hjúnafelegin, sum hevir børnini búgvandi, frádráttin frá flytingardegnum.

Tá ið børnini ikki búgva hjá tí persóni, sum hevir foreldramyndugleikan yvir teimum, kann barnafrádrátturin í staðin veitast tí persóni, sum hevir børnini búgvandi. Tó fellur barnafrádrátturin burtur, tá ið barnaverndarnevnd hevir yvirtikið umsorgan av børnum.

kr.	2010	2011
Landsskattur	5.500	5.500
Kommunuskattur	3.000 - 7.000	3.000 - 7.000

Einstøku kommunurnar áseta sjálvar barnafrádráttin í kommunuskattinum. Persónur fær barnafrádrátt í kommunuskattinum samsvarandi tí kommunu, har hann hevði bústað tann 1. desember í árinum frammanundan álíkn-ingarárinum.

Um barnafrádrátturin er hægri enn skatturin uttan barnafrádrátt, verður munurin útgoldin avvarðandi skattgjaldara, tá ið endaliga skattauppgerðin verður gjørd.

5.2 Pensjónsfrádráttur

Fyritíðarpensjónistar, umframt tey sum fáa hjálp eftir grein 13 í forsorgarlógini, fáa ein frádrátt í útroknaða landsskattinum.

kr.	2010	2011
Stakur persónur	16.200	16.200
Hjún (fyri hvønn)	10.500	10.500

Um frádrátturin ikki rúmast í landsskattinum, verður restupphæddin frádrigin í kommunuskattinum. Óbrúktur frádráttur, sum ikki rúmast í lands- og kommunuskatti, fellur burtur.

5.3 Frádráttur fyri goldnan skatt uttanlands

Um persónur við fullari skattskyldu hevur goldið skatt uttanlands, antin sambært ásetingum í tvískattasáttmála, ella sambært innanhýsis reglum í øðrum landi, verður frádráttur givin í føroyska skattinum, svarandi til tann skatt, sum álíknaður verður í Føroyum av útlendsku inntøkuni.

Í ávísum førum kann frádrátturin í Føroyum tó ongantíð verða hægri enn tann skattur, sum veruliga er goldin í útlandinum.

6. Friir ágóðar, endurgjöld og serligar inntøkur

6.1 Gávur

Gávur eru skattskyldugar sum vanlig skattskyldug inntøka hjá móttakaranum, tó undantikið gávur frá hjúnafelaga, foreldrum, abbum, ommum og børnum. Gávur í sambandi við serstakt høvi, so sum jólagávur, føðingadagsgávur o.a.t. verða tó, sum útgangsstøði, ikki roknaðar sum skattskyldug inntøka.

Gávur í peningi og gávukort frá arbeiðsgevara skulu skattast uttan mun til upphæddina. Aðrar gávur frá arbeiðsgevara í sambandi við serstakt høvi verða ikki skattaðar, um keypsprísurin íroknað meirvirðisgjald er 1.500 kr. ella minni. Er keypsprísurin íroknað meirvirðisgjald yvir 1.500 kr., skal skattur gjaldast av allari upphæddini.

6.2 Friir ágóðar frá arbeiðsgevara

Persónar, sum fáa niðanfyrinevndu ágóðar frá arbeiðsgevaranum, skulu skattast av virðinum á ágóðunum. TAKS hevur í hesum sambandi kunngjørt hesi virði fyri niðanfyrirstandandi ágóðar.

kr.	2010	2011
Virðið á fríum bústaði m ²	835	736
Frítt EL	8.100	8.100
Frí olja	18.100	21.500
Frítt telesamskifti	5.800	5.800
Virðið av fríum kosti pr. dag		
3 máltíðir	58	58
2 máltíðir	44	44
1 máltíð	32	33
Virðið av fríum bili (persónbilar)		
1.100 kg og undir	55.100	58.100
1.101 kg. - 1.300 kg	66.500	66.900

1.301 kg. – 1.500 kg	79.900	80.200
1.501 kg. og meira	89.400	89.700
Virðið av fríum bili (aðrir bilar)		
1.100 kg og undir	30.600	34.860
1.101 kg. - 1.300 kg	39.900	40.140
1.301 kg. – 1.500 kg	47.940	48.120
1.501 kg. og meira	53.640	53.820
Bussar upp til 10 persónar, nýttir til hýruvognskoyring	18.400	18.500

Um persónur, hjúnafelegi ella sambúgví hansara, hevur egnar útreiðslur til telesamskifti, kunnu hesar útreiðslur mótróknast í virðinum av fríum telesamskifti frá arbeiðsgevaranum.

Virðið á fríum bili er roknað at svara til privata koyring upp á 10.000 km árliga. Kann starvsfólkið prógva, t.d. við koyribók, at privata koyringin er minni enn 10.000 km, kann upphæddin lækkast samsvarandi.

6.3 Eginnýtsla hjá privatum vinnurekandi

Privatur vinnurekandi skal skattast av virðinum á vørum og framleiðslum, sum hann tekur úr virkinum at nýta ella at hava í húsarhaldi sínum ella til gávur. Somuleiðis skal viðkomandi skattast av tí partinum av útreiðslunum, sum svarar til eginnýtsluna fyri t.d. bil, telefon, ljós og hita, har útreiðslurnar umfata bæði privatu og vinnuligu nýtsluna.

Eginnýtslan fyri nýtslu av vørum er ásett til niðanfyrirstandandi leiðbeinandi virði. Ásettu upphæddirnar eru fyri hvønn vaksnan persón í húsarhaldinum. Fyri børn er upphæddin helvtin av ásettu upphæddini fyri vaksin.

Eginnýtsla av vørum í kr.	2010	2011
Handilsmenn	15.800	15.800
Bakarar	5.000	4.900
Bakarar við handilsvørum	13.100	13.100

Sum árligt minstamark fyri privata nýtslu av bili hjá hýruvognsførarum er ásett:

kr.	2010	2011
Hýrslugjald	18.400	18.400

6.4 Endurgjald fyri nýtslu av eignum bili

Persónur, sum nýtir egnan bil í arbeiðsøringum fyri arbeiðsgevaran, kann fáa skattafrítt endurgjald sambært reglunum hjá tí almenna.

kr.	2010	2011
	3,20 pr. km	3,20 pr. km

Koyring millum heim og arbeiðsstað verður ikki roknað sum koyring í arbeiðsøringum.

Arbeiðsgevarin hevur skyldu til at ansa eftir, at endurgjaldið samsvarar við koyrdar kilometrar. Roknskapur fyri hvussu nógv er koyrt, skal gerast javnan og í minsta lagi eina ferð um mánaðin. Roknskapurin skal vera til skjals í bókhaldi arbeiðsgevarans.

Endurgjald hægri enn omanfyrinevndu upphæddir er vanlig skattskyldug inntøka.

6.5 Dagpeningur og náttarviðbót

Arbeiðsøringi í Føroyum

Tá ið løntakari ferðast í Føroyum í øringum fyri arbeiðsgevara, kann hann fáa niðanfyrinevndu upphæddir útgoldnar skattafrítt.

kr.	2010	2011
Tímapeningur	15	15
Fullur dagpeningur	250	250
Gjald fyri innivist eftir rokning, tó í mesta lagi	650	650
Náttarviðbót, ikki skjalprógvað	230	230
Lækkaður dagpeningur tá ið farið verður út um 28 dagar	106	106
Lækkað náttarviðbót tá ið farið verður út um 28 dagar	106	106

Treytirnar fyrri at gjældini kunnu veitast skattafrítt eru, at ferðin varar longri enn 4 tímar, og at ferðast verður longri enn 4 km frá arbeiðsstaðnum. Vanliga verður ikki latin dag- og tímapeningur innan fyrri somu kommunu.

Tað eru bert starvsfólk, sum ferðast í arbeiðsrindum burtur frá føstum arbeiðsstaði, sum hava rætt til dagpening og náttarviðbót. Fastur arbeiðsstaður er t.d. kontór, bygningur, verkstaður ella líkandi – t.v.s. ein staður har starvsfólkini halda til dagliga.

Dagpeningur verður roknaður fyrri hvørt samdøgur, sum løntakarin er burturstaddur frá fasta arbeiðsplássinum. Er ferðin styttri enn 16 tímar, verður tímapeningur roknaður fyrri hvønn ásettan tíma. Er hon longri, verður dagpeningur latin í staðin.

Dagpeningur og náttarviðbót skulu gjaldast afturat lønini. Tað er sostatt ikki loyvt at móttrokna dagpening og náttarviðbót í skattskyldugari løn.

Arbeiðsrindi í Danmark

Tá ið løntakari ferðast í Danmark í ørindum fyrri arbeiðsgevara, kann hann fáa niðanfyrirnevndu upphæddir útgoldnar skattafrítt.

Danmark kr.	2010	2011
Dagviðbót	360	360
Dagviðbót, heimferðardagin	200	200
Gjald fyrri innivist eftir rokning, í mesta lagi	805 / 970	805 / 970
Náttarviðbót, tá eingin gistingarhúsrokning fyriliggur	250	250

Fyrri innivist á hotelli verður goldið eftir rokning í mesta lagi 805 kr. fyrri hvørja nátt. Tó verður í hovuðsstaðarumráðinum goldið í mesta lagi 970 kr. fyrri hvørja nátt.

Full viðbót verður veitt upp til 28 dagar. Aftaná 28 dagar verður avtala gjørd um viðbót í hvørjum einstøkum føri.

Arbeiðsrindi í øðrum londum

Uttanfyrri Danmark verður endurgoldið fyrri hotellrokning. Við hotellrokning verður bert roknað við gisting. Er morgunmatur íroknaður, og ikki kann fáast at vita, hvat hann kostar, verða 15% drigin frá dagpeninginum.

Dagpeningur kann veitast sambært upphæddum hjá uttanríkisráðnum. Upphæddirnar fyri dagpening uttan fyri Danmark eru at finna á heimasíðuni hjá Lønardeildini í Fíggjarmálaráðnum www.lnd.fo

Endurgjald hægri enn tær av uttanríkisráðnum ásettu upphæddir er skattskyldugt sum vanlig inntøka.

7. Kapitalvinningsinntøka

Kapitalvinningsinntøkur verða uppgjørðar fyri seg og skattaðar undir einum. Sum kapitalvinningsinntøka verður roknað:

- vinningur og tap við afhending av partabrøvum, íløguprógvum v.m.
- vinningur og tap við afhending av lánsbrøvum v.m.
- vinningur og tap í sambandi við eftirgeving av skuld
- vinningsbýti hjá persónum
- rentuinntøka hjá persónum

Í kapitalvinningsuppgjerðini verður allur vinningur og øll tap, sum eru skattskyldug sambært kapitalvinningskattalógini, lögð saman og skattað undir einum við:

Kapitalvinningskattur	2010	2011
Feløg	18%	18%
Persónar	39%	38%

Vísir uppperðin hall tað eina árið, kann hallið dragast frá í kapitalvinningsinntøku í komandi árum.

Hjá feløgum og grunnum v.m. kann hall í vanligu skattskyldugu inntøkuni mótróknast í kapitalvinningsinntøku. Tað er tó bert so stórum partur av kapitalvinningsinntøkuni, sum dekkar hall í vanligu skattskyldugu inntøkuni, sum kann nýtast til mótrókning. Hall í uppperðini av vanligu skattskyldugu inntøkuni kann í hesum førum vera hall, sum er staðfest í árinum, ella framflutt hall frá undanfarnum árum.

Hall í kapitalvinningsinntøkuni kann hinvegin ikki mótróknast í vanligari skattskyldugari inntøku.

Persónar kunnu ikki flyta hall í vanligu skattskyldugu inntøkuni til mótrókning í kapitalvinningsinntøku.

7.1 Vinningur og tap við afhending av partabrøvum

Vinningur og tap við afhending av partabrøvum verða roknað uppí kapital-

vinningsinntøkuna uttan mun til ognartíðina av partabrævinum. Vinningurin ella tapið verður uppgjørt sum munurin millum útveganarupphæddina og avhendingarupphæddina fyri avvarðandi partabrøv.

Útreiðslur í sambandi við keyp av partabrøvum kunnu leggjast afturat útveganarvirðinum, meðan útreiðslur í sambandi við sølu kunnu dragast frá söluvirðinum. Talan kann t.d. vera um söluprovísjón ella útreiðslur til sakførara ella grannskoðara.

Fyri partabrøv sum eru útvegað áðrenn 16. november 2001 er tað bert tann virðisóking, sum er staðfest 1. januar 2007 og seinni, sum er skattskyldug. Skattskyldugur vinningur, sum er staðfestur 1. januar 2007 ella seinni, verður roknaður út frá muninum millum avhendingarupphædd og handilsvirðið, sum partabrøvini høvdu tann 31. desember 2006.

Um partaeigari eigur fleiri partabrøv við somu rættindum í sama felag verða tey fyrst útvegaðu roknað sum fyrst avhendað (FIFO-prinsippið). Frípartabrøv verða roknað sum útvegað fyri 0 kr.

Avhending til familju

Høvuðspartaeigari kann lata partabrøv til børn, barnabørn, systkin, børn hjá systkjum ella barnabørn hjá systkjum, uttan at hetta verður viðgjørt sum søla hjá honum. Í tílíkum førum kemur móttakarin av partabrøvunum skattliga í staðið hjá avhendaranum. Tá vinningur ella tap hjá móttakaranum seinni verður uppgjørt við avhendan av partabrøvunum, skulu partabrøvini roknað sum útvegað fyri ta útveganarupphædd, tey vóru fingin til vegu av avhendaranum.

Reglan er bert galdandi fyri partaeigarar, sum eiga 25% ella meira av partapeninginum, ella sum ráða yvir meira enn 50% av atkvøðuvirðinum. Hvør avhendan skal umboða í minsta lagi 10% av atkvøðuvirðinum í felagnum.

Fráboðan um at móttakarin kemur í avhendarans stað skal fráboðast til TAKS í seinasta lagi tá ið sjálvuppgávan hjá avhendaranum verður latin inn.

Avhending til útskrivandi felag

Tá ið partabrøv verða seld til útskrivandi felag, t.e. tað felagið sum hevur givið partabrøvini út, skal øll sölupphæddin, uttan frádrátt fyri útveganarupphædd, roknað sum vinningsbýti. Toll- og Skattaráðið kann tó eftir umsókn loyva, at sølan verður viðgjørd eftir reglunum fyri sølu av partabrøvum, tvs. at

vinningur ella tap verða uppgjörd sum afhendingarupphædd við frádrátti av útveganarupphædd.

Niðurskriving av partapeningi

Niðurskriving av partapeninginum verður sum útgangsstøði roknað sum vinningsbýti, eisini í teimum førum har ið einki verður útlutað til partaeigaran. Toll- og Skattaráðið kann tó eftir umsókn loyva, at niðurskrivingini verður viðgjörd eftir reglunum fyri sølu av partabrøvum, tvs. at vinningur ella tap verða uppgjörd sum útlutaða upphæddin við frádrátti av útveganarupphædd fyri avvarandi partabrøv.

Avtøka av felagi

Tá ið felag verður avtikið, verða upphæddir, útlutaðar í avtøkuárinum, roknaðar sum søla av partabrøvum. Vinningur ella tap verða í hesum sambandi uppgjörd sum útlutað upphædd við frádrátti fyri útveganarupphædd. Útlutanir í árum frammanundan avtøkuárinum verða roknaðar sum vinningsbýti.

7.2 Vinningur og tap við afhending av lánsbrøvum

Vinningur og tap við innfrían, sølu og aðra afhending av lánsbrøvum verða skattað sum kapitalvinningsinntøka sambært kapitalvinningskattalógini.

Hjá persónum skal vinningur av lánsbrøvum bert roknast við í uppgerðina av kapitalvinningsinntøkuni um vinningurin er meira enn 1.000 kr. samanlagt um árið.

Hjá persónum kann tap av lánsbrøvum bert dragast frá í kapitalvinningsinntøkuni, um lánsbrøvini eru skrásett á virðisbrævamarknaði.

Tap av skuldarum og tap av viðurlagsvinnu, umframt valutakurvinningur og valutakurstap, sum hava samband við skattgjaldarans vinnuvirki, verða viðgjörd eftir reglunum í skattalógini.

7.3 Eftirgeving av skuld

Vinningur ella tap í sambandi við eftirgeving av skuld verður roknað við í kapitalvinningsinntøkuna í tann mun, skuldin verður efturgivin niður um kursvirði á kravinum fyri kraváranan, tá ið skuldin var eftirgivin.

Reglan umfatar vinningur ella tap í sambandi við eftirgeving, fyrning, samanrenning og fyrilokan av skuld, umframt neyðskuldarsemju og sjálvbodna skuldarsemju.

7.4 Vinningsbýti

Vinningsbýti til persónar og útlendsk feløg skal roknast við í uppgerðina av kapitalvinningi sambært kapitalvinningskattalógini.

Útlutandi felagið hevur skyldu at afturhalda og avrokna vinningsbýtisskattin til TAKS innan 14 dagar frá tí at avgerðin um útlutan varð tikin.

Feløg og grunnar, sum eru fult skattskyldug í Føroyum, skulu ikki gjalda skatt av vinningsbýti, uttan mun til ognarpart í útlutandi felagnum. Í slíkum førum skal útlutandi felagið tí ikki afturhalda og avrokna vinningsbýtisskatt.

Í sambandi við útlutan av vinningsbýti til útlendskar persónar og feløg, skal útlutandi felagið eftirhalda 35% í skatti, tá útlutað verður til útlendskar persónar, og 18% í skatti, tá ið útlutað verður til útlendsk feløg. Um viðkomandi persónar og feløg eru umfatað av einum tvískattasáttmála við Føroyar, kunnu tey í ávísium førum søkja um at fáa part ella allan vinningsbýtisskattin afturgoldnan frá TAKS.

7.5 Rentur

Rentuinntøkur hjá persónum skulu roknast við í uppgerðina av kapitalvinningi og skattast við 35%. Renta av eftirlønarskipan skal tó ikki roknast við í uppgerðina av kapitalvinningi.

Tað áliggur peningastovnum og/ella postgiro vegna kontuhavararnar at uppkrevja og avrokna skattin av rentuinntøkum hjá persónum.

Í uppgerðini av kapitalvinningsinntøkuni kunnu líkamligir persónar draga frá rentuútreiðslur, sum stava frá lántøku í sambandi við keyp av virðisbrøvum. Hevur persónurin ikki positivan kapitalvinning at móttroka í, kunnu rentuútreiðslurnar flytast fram til frádrátt í kapitalvinningsinntøku komandi 5 ári.

Persónar hava ikki rætt til frádrátt fyri aðrar rentuútreiðslur. Rentustuðul verður tó latin fyri rentur av sethúsálanum v.m., sí petti 8.1.

Fyri feløg eru allar rentuinntøkur vanlig skattskyldug inntøka, og skulu hesar gevast upp til skattingar á vanligu sjálvuppgávuni. Rentuútreiðslur hjá feløgnum verða frádrignar eftir vanligu reglunum í kattalógini.

7.6 Vinnuligt virksemi

Kapitalvinningsinntøka, íroknað vinningsbýti og rentur, sum er liður í skattgjaldarans vinnuliga virksemi, verður roknað við í uppperðina av skattskyldugu inntøkuni sambært skattalógini.

8. Stuðul

8.1 Rentustuðul

Rentustuðul verður veittur fyri rentur av:

1. lánum, avtalað áðrenn 18. januar 1991
2. lánum, avtalað 18. januar 1991 ella seinni til
 - keyp ella bygging, umvæling ella umbygging av egnum bústaði
 - keyp ella bygging, umvæling ella umbygging av bústaðareindum í lutaíbúðarfeløgum
 - útbúgving
 - gjaldan av ábyrgd fyri vinnuvirki, sum er avtalað áðrenn 3. desember 1994

Í sambandi við lán til egnan bústað ella bústaðareind í lutaíbúðarfelag, verður stuðul bert veittur um talan er um veruliga bústaðin hjá viðkomandi persóni. Eigur viðkomandi persónur fleiri bústaðir, verður stuðul bert veittur fyri lán til høvuðsbústaðin.

	2010	2011
Rentustuðul	39%	38%

Í tíðarskeiðinum frá 1. januar 2010 til 1. januar 2014 lækkar rentustuðulin við einum procenti um árið, soleiðis at frá 1. januar 2014 verður rentustuðulin ásettur til 35%.

Rentustuðulin verður veittur við omanfyrirstandandi prosentupphædd av samlaðu rentuútreiðslunum hvørt ár.

Fyri lán, avtalað 18. januar 1991 ella seinni, til keyp ella bygging, umvæling ella umbygging av egnum bústaði, verður rentustuðul tó veittur við omanfyrirstandandi procentupphædd av í mesta lagi 150.000 kr. um árið.

Rentustuðul verður bert veittur eftir umsókn til persónar undir fullari skattskyldu til Føroyar. Rentustuðulin verður útgoldin gjøgnum peningastovnarnar hvønn mánað.

8.2 Ferðastuðul

Persónur, ið hefur lónarinntøku, herundir fiski- og útróðrarpart, og sum hefur útreiðslur í sambandi við ferðing ímillum bústað og arbeiðsstað í Føroyum, hefur rætt til ferðastuðul, um hann er undir fullari skattskyldu og er búsitandi í Føroyum.

Ferðastuðul verður veittur við niðanfyristandandi upphæddum fyri hvønn dag, um ferðaleiðin aftur og fram millum heim og arbeiðsstað er longri enn 15 km.

Ferðaleið aftur og fram millum bústað og arbeiðsstað	2010	2011
15 / 20 til 30 km	5,50 kr.	5,50 kr.
30 til 50 km	13,00 kr.	13,00 kr.
50 til 64 km	19,50 kr.	19,50 kr.
64 til 102 km	25,50 kr.	25,50 kr.
102 til 124 km	30,50 kr.	30,50 kr.
124 til 146 km	35,50 kr.	35,50 kr.
146 til 168 km	40,50 kr.	40,50 kr.
168 til 190 km	45,50 kr.	45,50 kr.
190 til 212 km	50,50 kr.	50,50 kr.
212 km og longri	55,50 kr.	55,50 kr.

Vegastrekkir verða uppgjørd sambært ásetingunum hjá Landsverk.

Fram til 1. januar 2011 var stytsta farðleiðin 15 km aftur og fram sum stuðul var latin fyri. Frá 1. januar 2011 er stysta farðleiðin aftur og fram, sum stuðul verður latin fyri, økt til 20 km. Frá 1. januar 2011 er eisini ásett, at stuðul verður veittur fyri í mesta lagi 220 dagar árliga.

Fyri ferðing millum heim og arbeiðsstað loftvegis, sjóvegis og gjøgnum undirsjóartunlar verður stuðul veittur við niðanfyristandandi upphæddum pr. tús fyri tveir túsar dagliga.

Ferðaleið	2010	2011
Loftvegis við tyrлу	16,90 kr.	16,90 kr.
Sjóvegis við suðuroyarleiðini	16,90 kr.	16,90 kr.
Sjóvegis við øðrum ferðaleiðum	8,45 kr.	8,45 kr.
Koyring gjøgnum undirsjóartunlar	8,45 kr.	8,45 kr.

Ferðastuðulin verður bert latin eftir umsókn. Til umsóknina krevst serligt umsóknarblað, sum kann fáast frá TAKS. Um ein persónur fær endurgjald á annan hátt fyri ferðaútreiðslur, hevur viðkomandi ikki samstundis rætt til omanfyrinevnda stuðul.

Ferðastuðulin verður útgoldin 2 ferðir um árið, seinast í januar og seinast í juli mánað.

8.3 Stuðul til dupult húsarhald

Rætt til stuðul til dupult húsarhald hevur giftur persónur, ið er búsitandi í Føroyum, og sum av arbeiðsávum hevur útreiðslur til dupult húsarhald. Stuðul kann eisini veitast, tá ið arbeitt verður uttanlands.

	2010	2011
Fyri leigu av høli, um mánaðin	488 kr.	488 kr.
Fyri útreiðslur til kost fyri hvønn arbeiðsdag	20,50 kr.	20,50 kr.

Minstaupphæddin, ið viðkomandi sjálvur skal bera, er ásett til 850 kr. fyri stuðulsskeiðið. Hetta merkir, at persónar hava rætt til fullan stuðul um teir sjálvir hava útreiðslur uppá í minsta lagi 850 kr. um hálvárið.

Stuðulin verður bert latin eftir umsókn. Til umsóknina krevst serligt umsóknarblað, sum kann fáast frá TAKS. Um ein persónur fær endurgjald á annan hátt fyri útreiðslur í sambandi við dupult húsarhald, hevur viðkomandi ikki samstundis rætt til omanfyrinevnda stuðul.

Stuðulin til dupult húsarhald verður útgoldin 2 ferðir um árið, seinast í januar og seinast í juli mánað.

8.4 Stuðul til upphaldspening

Rætt til stuðul til upphaldspening hefur persónur undir fullari skattskyldu í Føroyum, treytað av at persónurin av tí almenna er álagdur at:

- gjalda upphaldspening til hjúnafelaga, skildan ella sundurlisnan
- gjalda upphaldspening til børn yngri enn 18 ár, og sum ikki búgva hjá upphaldsskylduga.

	2010	2011
Av goldna upphaldspeninginum verður endurgoldið	40%	40%

Stuðulin verður bert latin eftir umsókn. Til umsóknina krevst serligt umsóknarblað, sum kann fáast frá Almannaáttavuni. Um ein persónur fær ella hefur fingið endurgjald á annan hátt fyri útreiðslur til upphaldspening, hefur viðkomandi ikki samstundis rætt til omanfyrinevnda stuðul.

Stuðulin til upphaldspening verður útgoldin 2 ferðir um árið, seinast í juni og seinast í desember mánað.

8.5 Stuðul til bygging og umvæling av eignum bústaði

Persónur, sum byggir ella umvælir egnan bústað, hefur rætt til stuðul fyri meirvirðisgjald av arbeiðsløn í hesum sambandi. Lutaíbúðarfeløg, sum byggja ella umvæla egnar lutaíbúðir, hava somuleiðis rætt til stuðul fyri meirvirðisgjald av arbeiðsløn.

Stuðul verður veittur fyri meirvirðisgjald av arbeiðsløn við niðanfyristandandi upphæddum fyri hvørt matr. nr. ella fyri hvønn lut í lutaíbúðarfelag.

Tíðarskeið	Hægsta stuðulsupphædd
Fram til 1. juli 2010	150.000 kr.
Frá 1. juli 2010	100.000 kr.
Frá 1. juli 2011	50.000 kr.
Frá 1. januar 2012	0 kr.

Fram til 1. januar 2012 verður eftirverandi stuðulskvota til ein og hvørja tíð ásett til tað lægra virðið av:

- Hægstu stuðulsupphædd í tíðarskeiðnum
- 150.000 kr. minus brúkta kvotu

Um lønarparturin er størri enn tilfarsparturin, verður stuðul veittur við í mesta lagi helvtini av meirvirðisgjaldinum av arbeiðsløn og tilfari tilsamans.

Stuðulin verður bert latin eftir umsókn. Til umsóknina krevst serligt umsóknarblað, sum kann fáast frá TAKS. Saman við umsóknini skal viðleggjast avrit av fakturum og kvittanum.

9. Sosial gjöld

9.1 Arbeisloysisstrygging (ALS)

Gjöld til ALS	2010	2011
Löntakarar av A-inntøku	1,00%	1,00%
Arbeisgevarar av A-inntøku	1,00%	1,00%
Sjálvstøðugt vinnurekandi av inntøku sambært skattaroknskapi	1,00%	1,00%
Löntakarar við útlenskari inntøku (árligt gjald)	3.000 kr.	3.000 kr.

Allir persónar frá 16 til 67 ár, sum hava A-inntøku, og sum eru undir fullari skattskyldu til Føroyar, skulu gjalda til ALS. Persónar, sum móttaka hægstu fyrirtíðarpensjón, kunnu tó eftir umsókn verða frítíknir frá gjaldsskyldu til ALS. Somuleiðis kunnu persónar, sum hava tíðaravmarkað upphalds- og arbeiðsloyvi, eisini verða frítíknir frá gjaldsskyldu til ALS fyri upp til eitt ár í senn.

ALS-galdið verður roknað av øllum A-inntøkum tó ikki av fólka- og fyrirtíðarpensjónum. Somuleiðis skal heldur ikki gjaldast ALS-gjald av tænaastumannapensjónum og skattskyldugum almannaveitingum. Hjá persónum kann ALS gjaldið í mesta lagi verða 6.500 kr. um árið.

Arbeisgevarar skulu gjalda til ALS av øllum útgoldnum A-inntøkum, tó ikki av A-inntøkum til útlendingar undir FAS-skipanini ella FAS-líknandi skipan, sum gevur rætt til afturbering av skatti til reiðaran. Tá ið A-inntøka verður útgoldin, skal arbeiðsgevarin avrokna sín part av gjaldinum til ALS.

Tey, sum hava inntøku sum sjálvstøðugt vinnurekandi, ella hava inntøku frá útlenskum arbeiðsgevara, kunnu sjálvboðin tekna arbeiðsloysisstrygging fyri hesar inntøkur.

Persónar undir avmarkaðari skattskyldu skulu ikki gjalda til ALS.

Löntakarar kunnu ikki frádraga gjaldið til ALS, tá ið skattskylduga inntøkan

verður gjørd upp. Sjálvstøðugt vinnurekandi kunnu heldur ikki frádraga sjálvbodna ALS gjaldið í skattskyldugu inntøkuni.

Arbeiðsgevarar kunnu frádraga ALS gjøld í uppgerðini av skattskyldugu inntøkuni.

9.2 Barsilsskipanin

Gjöld til barsilsgrunnin	2010	2011
Løntakarar av A-inntøku	0,62%	0,65%
Arbeiðsgevarar av A-inntøku	0,62%	0,65%
Sjálvstøðugt vinnurekandi (árligt gjald)	500 kr.	500 kr.
Løntakarar við útlendskari inntøku (árligt gjald)	500 kr.	500 kr.

Allir persónar frá 16 til 67 ár, sum hava A-inntøku, og sum eru undir fullari skattskyldu til Føroyar, skulu gjalda til barsilsskipanina. Persónar, sum móttaka hægstu fyritiðarpensjón, kunnu tó eftir umsókn verða frítíknir frá gjaldsskyldu til barsilsgrunnin. Somuleiðis kunnu persónar, sum ikki hava fastan bústað í Føroyum, eisini verða frítíknir frá gjaldsskyldu til barsilsgrunnin.

Gjaldið til barsilsgrunnin verður roknað av øllum A-inntøkum, tó ikki av fólka- og fyritiðarpensjónum. Somuleiðis skal heldur ikki gjaldast til barsilsgrunnin av tænastrámannapensjónum og skattskyldugum almannaveitingum.

Allir arbeiðsgevarar skulu gjalda til barsilsskipanina av útgoldnum A-inntøkum, tó ikki av A-inntøkum til útlendingar undir FAS-skipanini ella av A-inntøkum til útlendingar við skipum ið verða javnmet við FAS-skip. Tá A-inntøka verður útgoldin, skal arbeiðsgevarin avrokna sín part av gjaldinum til Barsilsgrunnin.

Persónar, sum hava inntøku sum sjálvstøðugt vinnurekandi og persónar, sum hava útlenska lønarinntøku, kunnu somuleiðis tekna sjálvbodna trygging.

Persónar undir avmarkaðari skattskyldu skulu ikki gjalda til barsilsskipanina.

Løntakarar kunnu ikki draga gjaldið til barsilsskipanina frá, tá ið skattskylduga inntøkan verður gjørd upp. Sjálvstøðugt vinnurekandi kunnu heldur ikki frádraga sjálvboðna gjaldið til barsilsskipanina í skattskyldugu inntøkuni.

Arbeidsgevarar kunnu frádraga gjøld til barsilsskipanina í uppgerðini av skattskyldugu inntøkuni.

9.3 Arbeidsmarknaðareftirlønargrunnur

Gjöld til arbeidsmarknaðargrunnin	2010	2011
Løntakarar, av skattskyldugu inntøkuni	1,75%	1,75%
Arbeidsgevarar, av goldnum A-inntøkum	1,75%	1,75%
Sjálvstøðugt vinnurekandi av skattskyldugu inntøkuni	1,75%	1,75%

Allir persónar, sum eru undir skattskyldu til Føroyar, skulu gjalda til arbeidsmarknaðareftirlønargrunnin. Tó skulu persónar, sum eru avmarkað skattskyldugir til Føroyar, ikki rinda til grunnin av løn, sum er vunnin við skipum undir FAS-skipanini ella við skipum ið verða javnmett við FAS-skip. Avgjaldið verður rindað av skattskyldugu inntøkuni og goldið saman við fyribilsskattinum.

Allir arbeidsgevarar, sum útgjalda A-inntøku, skulu rinda avgjald til arbeidsmarknaðareftirlønargrunnin av útgoldnari A-inntøku, tó ikki av A-inntøku til útlendingar undir FAS-skipanini ella av A-inntøku til útlendingar við skipum sum verða javnmett við FAS skip. Tá A-inntøka verður rindað, skal arbeidsgevarin avrokna sín part av gjaldinum til TAKS.

Persónar, sum eru 67 ár og eldri, rinda einki í grunnin. Arbeidsgevarar, sum eru 67 ár ella eldri, og hava fólk í vinnu, rinda tó til grunnin. Persónar, ið fylla 64 ár 1. juli 2009 ella seinni, sum ikki áður hava havt fastan bústað í Føroyum, og sum við tilflyting fáa fastan bústað í Føroyum, rinda einki í grunnin.

Løntakarar og sjálvstøðugt vinnurekandi kunnu ikki draga gjaldið til arbeidsmarknaðareftirlønargrunnin frá, tá ið skattskylduga inntøkan verður gjørd upp.

Arbeiðsgevarar kunnu frádraga gjæld til arbeiðsmarknaðareftirlønargrunnin í uppgerðini av skattskyldugu inntøkuni.

9.4 Heilsutrygd

Persónar, ið eru búsitandi í Føroyum, og sum eru 18 ár ella eldri, rinda frá 1. januar 2010 eitt mánaðarligt gjald upp á 245 kr. til Heilsutrygd. Sum búsitandi í Føroyum verður roknaður persónur, sum er skrásettur hjá Landsfólkayvirlitinum sum búgvandi í Føroyum.

TAKS krevur gjaldið inn fyri Heilsutrygd. Um gjaldið ikki verður goldið innan ásettu freist verður rentutílskriving framd við 0,7% fyri hvønn byrjaðan mánað. Persónar, búsitandi á stovni og sum harvið fáa niðursetta almannapensjón, gjalda ikki til Heilsutrygd.

9.5 Vinnusjúkragrunnur

Allir arbeiðsgevarar, herundir landið, kommunurnar og sjálvstøðugt vinnurekandi, skulu rinda til Vinnusjúkugrunnin. Gjaldið, sum arbeiðsgevarar skulu rinda, er 0,1% av útgoldnum A-inntøkum. Gjaldið, sum sjálvstøðugt vinnurekandi skulu rindað, er 0,1% av skattskyldugu inntøkuni fyri seinasta inntøkuár.

Hjá arbeiðsgevarum verður gjaldið innkravt samman við gjaldinum til Barsilsgrunnin.

Tygum eru vælkomin at ringja á tlf. 34 34 34, at senda telefaks á 34 34 35 ella at senda teldupost til spekt@spekt.fo. Eisini ber til at ringja ella senda teldupost beinleiðis til okkara grannskoðarar.

Statsaut. revisorar:

Mirjam Haraldsen
tel: 23 34 70
mharaldsen@spekt.fo

Finnbjørn Zachariasen
tel: 23 34 75
fzachariasen@spekt.fo

Jóhannes Færø
tel: 23 34 78
jfaeroe@spekt.fo

Grannskoðarar:

Annfinn Siomonsen
tel: 23 34 74
asimonsen@spekt.fo

Annika Jacobsen
tel: 23 34 67
ajacobsen@spekt.fo

Brian Olsen
tel: 23 34 69
brianolsen@spekt.fo

Hanna Wang
tel: 23 34 72
hannawang@spekt.fo

Helena Andreassen
tel: 23 34 73
handreassen@spekt.fo

Hjalmar Klein Olsen
tel: 23 34 68
hkolsen@spekt.fo

Hjalti Hvítklett
tel: 23 34 82
hhvítklett@spekt.fo

Hjörtur K Justinussen
tel: 23 34 71
hjustinussen@spekt.fo

Jákup Jacobsen
tel: 23 34 63
jjacobsen@spekt.fo

Joan Andreassen
tel: 23 34 65
joanandreasen@spekt.fo

Jonny Trygvadóttir
tel: 23 23 58
jtrygvadottir@spekt.fo

Rúni Dragaberg
tel: 23 23 89
rdragaberg@spekt.fo

Rúni Kruse
tel: 23 23 80
rkruse@spekt.fo

Rúni Vatnsdal
tel: 23 23 81
rvatnsdal@spekt.fo

Símun Thomsen
tel: 23 23 87
sthomsen@spekt.fo

SPEKT kann hjálpa tær við

Bókhaldinum

Roknskapinum

Lønarumsitingini

Sjálvuppgávuni

Kapitalvinnings-
sjálvuppgávuni

Rentustuðlinum

Útlenskum
skatti

Afturrindan
av mvg

Eftirlønnum

sansir.fo